

Tijdschrift met 25 procent lagere CO₂-footprint

DUNNER PAPIER MAAKT HET VERSCHIL

Uitgevers en marketeers die hun drukwerk maximaal duurzaam willen laten produceren, kunnen beginnen met de keuze voor een dunner papiertje. Dat blijkt tenminste uit een onderzoek, waarbij het blad *Duurzaam geproduceerd* onder de loep werd genomen.

De aanjager voor uitgever Wim Raaijen van het Amsterdamse Industrielings om zijn tijdschriftportfolio qua duurzaamheid eens tegen het licht te houden, was het faillissement van zijn drukker. De uitgever van bladen als *Petrochem*, *Utilities*, *iMaintain*, *Maintenance*, *PT Industrieel Management* en het kwartaalblad *Duurzaam geproduceerd* besloot bij het selecteren van een nieuwe drukker ook eens te bekijken of zijn eigen product wel 'duurzaam geproduceerd' werd. En... het kon beter. Raaijen kwam in de selectiefase begin 2014 in contact met het project *Duurzaam tijdschrift*, de opvolger van het project *Duurzaam boek*. Initiatiefnemers van deze projecten met duurzaamheid als drijfveer zijn RVO (Rijksdienst voor ondernemend Nederland), papierenkarton.nl en de VNP (Koninklijke vereniging van Nederlandse papier- en kartonfabrieken). De wens om zijn titelpakket onder de duurzaamheidsloep te nemen, kwam voor de initiatiefnemers van het project *Duurzaam tijdschrift* op het juiste moment.

Wim Raaijen, uitgever van *Duurzaam geproduceerd*: 'Van lijmen naar nieten was voor mij wel een pijnpunt. Lijmen is toch chiquer.'

Spannend Raaijen koos er voor om de titel *Duurzaam geproduceerd* de test te laten ondergaan. Best spannend, want als je het goed wil doen en je moet daarvoor je bladvorm, de papier-soort of afwerking veranderen, dan moet je wel durven doorzetten en dat aan je abonnees en adverteerders goed weten te 'verkopen'. Dat laatste is

Raaijen overigens goed gelukt, want hij haalde er flink wat positieve pers mee en kon op verschillende podia over zijn duurzame resultaat vertellen.

Kernenergie Raaijen omschrijft de inzet mooi: 'We wilden voor de oktobereditie aardig los gaan op het duurzame vlak, op grond van degelijk

LCA-onderzoek (levenscyclus analyse). Onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau CE Delft, gespecialiseerd in het ontwikkelen van innovatieve oplossingen van milieu- en duurzaamheidsvraagstukken, voerde het onderzoek uit en startte met een nulmeting van het juninummer. Daarbij werden zaken bekeken als materiaalkeuze, materiaalgebruik, de productie (techniek), de distributie, de milieubelasting tijdens de gebruiksfase en de mogelijkheden na de levensduur.

Het te behalen resultaat viel Raaijen een beetje tegen. 'Het viel niet mee om grote stappen te maken, omdat we deels onbewust al verschillende duurzame keuzes hadden gemaakt.' Raaijen doelt op de duurzame energie die zij zelf al inkochten en op de gekozen papiersoort. 'Onderzoekster Marijn Bijleveld van CE Delft en papierdeskundige Gert Rieder hadden in opdracht van de VNP en RVO tien pa-

tewee te brengen, kwam de optie 'dunner papier' voorbij. De cover zou van 200- naar 150-grams gaan en het binnenwerk moest 100- in plaats van 150-grams worden. Het veertig pagina's tellende blad werd vervolgens zo dun dat de overstap nodig was van lijmen naar nieten. 'Dunner papier heeft minder grondstoffen en transportenergie nodig per pagina, per blad, per oplage. Maar daar ligt wel een pijnpunt voor mij als uitgever. Bij *Duurzaam geproduceerd* kozen wij bewust voor een gelijmde rug. Dat is een mooie, chique oplossing, die het tijdschrift ook meer houdbaarheid geeft. Toch ook belangrijk voor duurzaamheid? En wat vinden de lezers er van? Daar zou eigenlijk een onderzoek aan vooraf moeten gaan. Maar ik durfde de gok wel aan. Alleen de keuze voor dunner papier verminderde de CO₂-footprint al met 25 procent.' Deze ingreep verandert de *look & feel* binnen

offsetplaten een optie. Maar boven een oplage van 750 exemplaren concurreert het nog niet met offset. En in een volgend onderzoek zou ik het effect van gerecycled papier wel willen zien.' Maar Raaijen kijkt nog verder. 'Hoe verhouden gedrukte media zich met digitale? Industrielinqs zit nu in een transitie van uitgeverij naar kennisplatform, waarbij verschillende mediavormen geïntegreerd worden ingezet.' Zo'n verandering roept weer nieuwe vragen op. 'Kunnen bladen dunner worden door te verwijzen naar internet? En is dat uit duurzaamheidsoverwegingen eigenlijk wel zo gewenst? Er worden nu datacenters gebouwd met een energiegebruik gelijk aan dat van honderdduizenden gezinnen. Het kan ook zijn dat magazines straks een exclusieve bron van informatie zijn met beperkte oplages. Voor mij staat in ieder geval vast dat er telkens nieuwe mogelijkheden zullen ontstaan om de footprint van gedrukte media terug te brengen. Voorlopig moeten we het echter zoeken in slimmer papiergebruik, innovaties in druktechniek en inkopen van duurzaam geproduceerde energie.' **PM**

'Het viel niet mee om grote stappen te maken'

piersoorten onderzocht. De soort van *Duurzaam geproduceerd*, Tom&Otto, stond op de derde plaats, vlak achter twee Franse papiersoorten.' De uitgever koos er voor om de eerste twee niet te kiezen. 'Die worden overwegend geproduceerd met kernenergie. Dat levert weliswaar nauwelijks emissies, maar er zitten wel andere scherpe kantjes aan. Om de discussie niet te vertroebelen, kies ik er voor om die soorten dan uit te sluiten.'

Pijnpunt 'Uit het onderzoek bleek verder dat inktgebruik nauwelijks zichtbaar bijdraagt aan de totale footprint. Al worden onze tijdschriften wel gedrukt met biogebaseerde inkt. Om toch een significante verbetering

acceptabele grenzen, volgens Raaijen. 'En het levert nog een besparing op ook, omdat papier per kilo wordt afgerekend.'

Digitaal De uitgever is enthousiast over het resultaat, maar beschouwt deze verbetering als 'Duurzaam tijdschrift 1.0'. 'Er zijn nog meer stappen te zetten. Denk maar aan de drukplaten. Na het papier hebben die de grootste impact op de totale footprint van drukwerk. Onze drukker gebruikt heel weinig chemicaliën voor het ontwikkelen, maar het gaat vooral om het aluminium. En daar zijn volgens deskundigen op korte termijn geen alternatieven voor.' Of toch wel? 'Misschien is digitaal drukken zonder